

12 Απριλίου 2014

Μεγάλη Τεσσαρακοστή Τέταρτη Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς “Το πονηρό πνεύμα”

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Αγ. Νικόλαος (Βελιμίροβιτς) Επίσκοπος Αχρίδος / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Το σημερινό ευαγγέλιο μάς περιγράφει ένα παράδειγμα από αμέτρητα άλλα. Μάς λέει πώς ο Κύριος, με την αγάπη Του για τον άνθρωπο, αποκάλυψε για μια ακόμα φορά τη δύναμη του καλού πάνω στο κακό, πώς προσπάθησε να εμπεδώσει την πίστη στο καλό ως παντοδύναμη και νικηφόρα.

«Και αποκριθείς εις εκ του οχλου είπε διδάσκαλε, ηνεγκα τον υιόν μου προς σε, έχοντα πνεύμα αλαλον. Και όπου αν αυτόν καταλάβω, ρήσει αυτόν και αφρίζει... και πολλάκις αυτόν και εις πυρ έβαλε και εις ύδατα, ίνα άπολέση αυτόν» (βλ. Μάρκ. θ'17-29 και Λουκ. θ'37-42). Το γεγονός αυτό κατέγραψαν κι οι δύο ευαγγελιστές. Ο καθένας τους προσθέτει κάποιες λεπτομέρειες για την αρρώστια του παιδιού. Ήταν ο μονογενής υιός του πατέρα του και κατεχόταν από πνεύμα αλαλον. Όταν το πονηρό πνεύμα έμπαινε μέσα του, το συγκλόνιζε το παιδί, το τάραζε, το έκανε να βγάζει αφρούς από το στόμα του, να τρίζει τα δόντια του και στο τέλος να μένει ξερό και αναίσθητο.

Τα βέλη του πονηρού την ίδια στιγμή στόχευαν προς τρεις κατευθύνσεις: στον άνθρωπο, στη δημιουργία του Θεού και στον ίδιο το Θεό. Το παιδί σεληνιαζόταν. Πώς μπορεί να ευθύνεται το φεγγάρι για την αρρώστια του ανθρώπου; Άν ή σελήνη παράγει τρέλα και αλαλία σ' έναν άνθρωπο, γιατί δεν το κάνει σέ όλους; Το κακό δέ βρίσκεται στη σελήνη αλλά στον πονηρό, το πανούργο πνεύμα πού άπατά τον άνθρωπο, ενώ το ίδιο κρύβεται. Ενοχοποιεί το φεγγάρι, κάτι πού ο άνθρωπος δεν πρέπει να κάνει.

Οδηγεί τον άνθρωπο μ' αυτόν τον τρόπο να σκεφτεί πώς όλα τα δημιουργήματα του Θεού είναι κακά, πώς το κακό έρχεται στον άνθρωπο από τη φύση κι όχι από τα πονηρά πνεύματα πού έπεσαν κι απομακρύνθηκαν από το Θεό. Τα θύματά τους επηρεάζονται στις αλλαγές φάσης της σελήνης, ώστε να σκεφτούν οι άνθρωποι: «Δείτε, το κακό αυτό προέρχεται από τη σελήνη». Κι αφού τη σελήνη τη δημιούργησε ο Θεός, ακολουθεί το συμπέρασμα πώς το κακό προέρχεται από το Θεό. Έτσι πλανιούνται οι άνθρωποι απ' αυτά τα άγρια και πανούργα θηρία.

Στην πραγματικότητα, όλα όσα έφτιαξε ο Θεός είναι καλά λίαν. Ολόκληρη ή δημιουργία του Θεού βρίσκεται στην υπηρεσία του ανθρώπου, πλάστηκε για να υπηρετεί τον άνθρωπο, όχι να τον καταστρέφει. Και αν ακόμα υπάρχει κάτι πού ίσως εμποδίζει τη φυσική ικανοποίηση του ανθρώπου, ακόμα κι αυτό υπηρετεί την ψυχή του, την χαροποιεί, την πλουτίζει. «Σοι είσιν οι ουρανοί και σή εστί η γη την οικουμένην και το πλήρωμα αυτής συ έθεμελίωσας» (Ταλμ. πη'12). «Πάντα γάρ ταύτα έποίησεν ή χείρ μου... λέγει Κύριος» (Ήσ. ξστ'2). Αφού λοιπόν όλα προέρχονται από το Θεό, θα είναι και καλά.

Ἡ βρῦση θα βγάλει μόνο αυτό πού περιέχει, όχι κάτι πού δεν έχει. Στο Θεό δεν υπάρχει κακό. Πώς μπορεί λοιπόν να προέλθει κακό απ' Αυτόν, από την πηγή του αγαθού; Κάποιοι αδαείς άνθρωποι ονομάζουν κάθε κακό, πόνο. Στην πραγματικότητα όμως κάθε πόνος δεν είναι κακός. Υπάρχει πόνος πού είναι έργο του πονηρού κι υπάρχει κι άλλος πόνος πού θεραπεύει από τον πονηρό. Κακό είναι μόνο το πονηρό πνεύμα πού ενεργεί μέσα από έναν τρελό ή αλλόφρονα άνθρωπο.

Ὁ πόνος κι ἡ δυστυχία πού ξέσπασε πάνω σέ πολλούς βασιλιάδες του Ισραήλ, επειδή έπραξαν πονηρά ενώπιον του Κυρίου, ήταν έργο και συνέπεια της αμαρτίας τους. Ὁ πόνος κι ἡ δυστυχία όμως, πού ὁ Κύριος επιτρέπει να επισκεφτούν τον δίκαιο, δεν είναι έργο του πονηρού αλλά φάρμακο, πού αφορά τόσο τον ίδιο το δίκαιο, όσο και τούς οικιακούς του. Εκείνοι καταλαβαίνουν πώς τον πόνο τούς τον έστειλε ὁ Θεός για το καλό τους. Ὁ πόνος πού προέρχεται από επίθεση του πονηρού στον άνθρωπο ἢ είναι συνέπεια της αμαρτίας, είναι κακός.

Ὁ πόνος όμως πού ὁ Θεός επιτρέπει να επισκεφτεί τούς ανθρώπους, για να τούς καθαρίσει εντελώς από την αμαρτία, τούς αποσπά από την εξουσία του πονηρού και τούς φέρνει κοντά στο Χριστό. Αυτός ὁ καθαρτήριο πόνος δεν είναι του πονηρού, ούτε και από μόνος του είναι κακός, αλλά προέρχεται από το Θεό κι αποβλέπει στο καλό των ανθρώπων. «Άγαθόν μοι ὅτι εταπεινώσάς με, ὅπως αν μάθω τα δικαιώματα σου» (Ψαλμ. ριη'71), λέει ὁ διορατικός βασιλιάς Δαβίδ.

Ὁ διάβολος είναι πονηρός, δρόμος του είναι ἡ αμαρτία. Ἐξω από τον πονηρό και την αμαρτία δεν υπάρχει άλλο κακό. Για τα βάσανα και τούς πόνους του νέου του ευαγγελίου, υπόλογο είναι μόνο το πονηρό πνεύμα, όχι ἡ σελήνη. Ἄν ὁ Θεός με την άπερινόητη αγάπη Του για τον άνθρωπο δεν περιόριζε τα πονηρά πνεύματα και δεν προστάτευε τα πλάσματά Του απ' αυτά, είτε άμεσα είτε έμμεσα με τούς αγγέλους Του, τα πονηρά πνεύματα θα είχαν συντρίψει ολόκληρο το ανθρώπινο γένος «εν ριπή οφθαλμού» ψυχικά και σωματικά, ὅπως συντρίβουν οι ακρίδες τούς καρπούς στους αγρούς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙΡΟΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΒΕΛΙΜΙΡΟΒΙΤΣ ΠΕΤΡΟΣ ΜΠΟΤΣΗΣ

Πηγή: apantaortodoxias.blogspot.gr